

El surrealisme dins la tradició

La 'Venus de Milo amb calaixos' del Teatre-Museu Dalí i la de Chicago es troben virtualment a Figueres

"La meua glòria surrealista no valia res. Havia d'incorporar el surrealisme en la tradició. La meua imaginació havia de ser clàssica", va escriure en el seu llibre *Vida secreta de Salvador Dalí* (1942) l'artista empordanès, referint-se molt probablement a un any fonamental en la seva trajectòria: el 1936. Mentre aquí començava la Guerra Civil, ell consolidava la seva fama internacional amb grans exposicions a París, Londres i Nova York, i la revista *Time* li dedicava la portada del seu número de desembre, amb la cèlebre foto que li va fer Man Ray. No és casualitat, per tant, que Dalí creés el mateix any *Venus de Milo amb calaixos*, una escultura de guix que rememora, a escala reduïda, l'obra original grega conservada al Museu del Louvre. Dalí va transgredir la *Venus* perforant el seu cos amb sis calaixos que remeten directament a la psicoanàlisi de Freud i els calaixos secrets de l'individu, coincidint amb la guerra fratricida que el va trastornar.

Ara aquesta primera versió de *Venus de Milo amb calaixos*, que forma part de la col·lecció permanent de l'Art Institut of Chicago (AIC), centra una nova exposició temporal del Teatre-Museu Dalí de Figueres, *Transgredint la Venus*. Dalí és clàssic, és surrealista i és Pop Art!, comissariada per Laura Bartolomé, però no ha calgut que l'escultura travessés l'Atlàntic: fins la tardor del 2023, a la Sala de les Lògies, s'hi pot veure aquesta obra gràcies a una creació hologràfica realitzada a partir de 72 fotografies en alta resolució, que va rotant gràcies a un programa d'animació en una pantalla OLED transparent: una aposta tecnològica que, segons la directora dels Museus Dalí, Montse Aguer, és un homenatge als hologrames que Dalí va crear als anys setanta en col·laboració amb el premi Nobel de física Dennis Gabor. La peça virtual és un préstec digital de l'AIC que, segons Bartolomé, no obre una via per substituir "l'obra d'art original a l'espai expositiu", però pot ser una opció més sostenible i menys arriscada per a l'obra original "en el volàtil context actual".

A l'exposició, la *Venus* virtual està de costat amb una altra versió de la mateixa escultura que Dalí [<http://www.salvador-dali.org/>] va fer en bronze pintat de blanc el 1964, provinent d'una edició limitada però distingida per l'absència de pompons, que habitualment es pot veure en una fornícula al primer pis del Teatre-Museu. Aquell any, Dalí va anunciar davant les càmeres de TVE que instal·laria sis *Venus de Milo amb calaixos* a la balconada del seu futur museu, com exemple "d'allò més truculent del que avui s'anomena art pop". L'exposició es completa amb un oli, tres dibuixos, una peça de material preparatori, 15 fotografies, 3 fullets, 2 revistes, 2 llibres i un fragment del film *Autoportrait mou* de Salvador Dalí (1966), de Jean-Christophe Averty.

Publicat a:

- El Punt Avui. Girona 28-10-2022, Pàgina 31
- El Punt Avui. Nacional 28-10-2022, Pàgina 23

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2211219-el-surrealisme-dins-la-tradicio.html>